

Què entenem per ecosistema

marí?

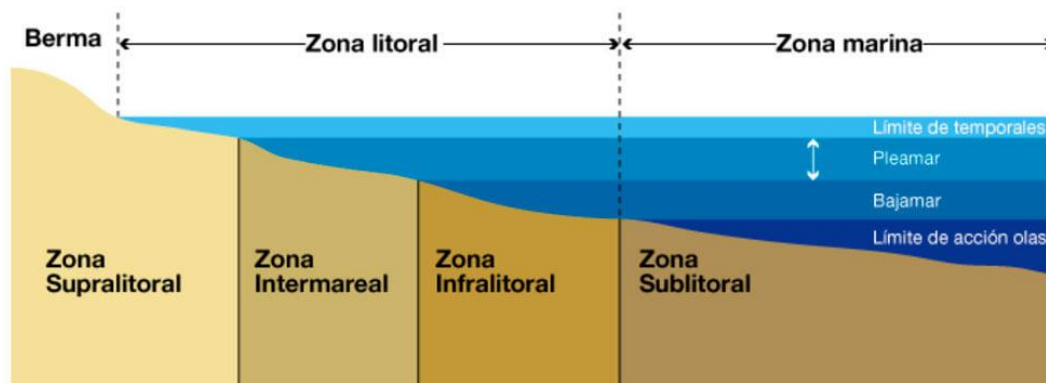
Els ecosistemes marins són els ecosistemes aquàtics més grans de la Terra i es caracteritzen per existir en aigües amb un alt contingut de sal.

El mar Mediterrani, amb uns 2.500.000 km², és un dels més grans del món. Aquesta gran massa d'aigua, en retenir calor, influeix molt en el clima. Atès que és una conca semitancada, a causa de l'evaporació perd el triple de l'aigua que rep dels 69 rius que hi desemboquen. Per això és un mar molt salí.

La **zona supralitoral** és aquella on l'aigua salada només arriba quan hi ha mareas vives o temporals. Hi viuen organismes que resisteixen la manca gairebé constant d'aigua: glans de mar, crancs, llapes i el tomàquet de mar, entre d'altres.

La **zona sublitoral** és el sector del fons marí que es troba sempre cobert d'aigua, cosa que la diferencia de la zona intermareal que queda al descobert a la baixamar

La **zona intermareal** és la que es troba entre l'ambient terrestre i marí, limitada per l'alçada més alta i més baixa de l'aigua a causa de les mareas. Això implica que les condicions de temperatura, humitat i radiació solar canvien constantment. Els organismes que hi viuen estan ben adaptats: mol·luscs, cirrípedes, eriçons de mar, crancs o estrelles de mar.

La **zona infralitoral** comença on la immersió és gairebé permanent. Als primers metres abunden les algues fotòfiles, que són substituïdes progressivament per les esciòfiles, que poden viure amb menys llum. I acaba on desapareixen les algues fotòfiles. Hi viuen esponges, cnidaris, pops, gasteròpodes, eriçons de mar i alguns peixos

Biodiversitat

Fauna

Hi ha catalogades unes 10.000 espècies animals, entre les quals cetacis, com dofins mulars i catxalots, taurons com la tintorera, tortugues, com la tortuga babaua i aus com ara gavines, xatracos o el corb marí.

Coralls i gorgònies vermelles

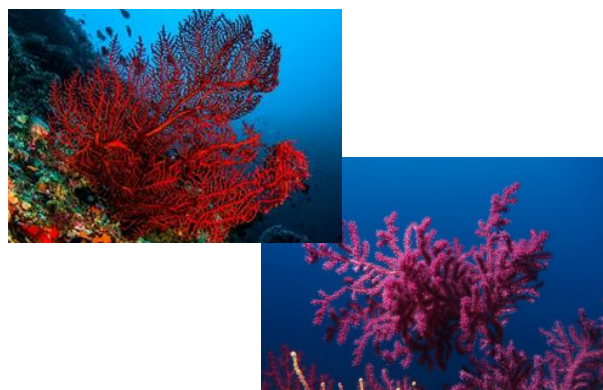
Pòlips que viuen en colònies i formen estructures en forma d'arbre. Són font d'aliment i refugi de peixos juvenils i invertebrats. Tenen un gran valor ecològic per als ecosistemes bentònics, perquè aporten bona part de la seva estructura tridimensional, biomassa i complexitat a l'hàbitat marí.

Tot i ocupar l'1% de la superfície oceànica del planeta, el mar Mediterrani és un dels mars amb **major diversitat marina** del planeta, amb més de 17.000 espècies i un ampli rang d'ecosistemes. Pel fet que és més càlid i salat que l'Atlàntic, hi trobem espècies endèmiques com la posidònia o el vell marí, l'únic pinnípede de la zona.

Posidònia

Alga que forma unes denses praderies que arriben fins als quaranta metres de fondària, genera un hàbitat marí amb una alta producció primària i un important rol ecològic per a les espècies marines (alimentació, refugi, reproducció, etc.). Evita l'erosió del sòl i és clau per reduir l'impacte del canvi climàtic per la seva habilitat d'absorbir el carboni blau com fan els boscos terrestres.

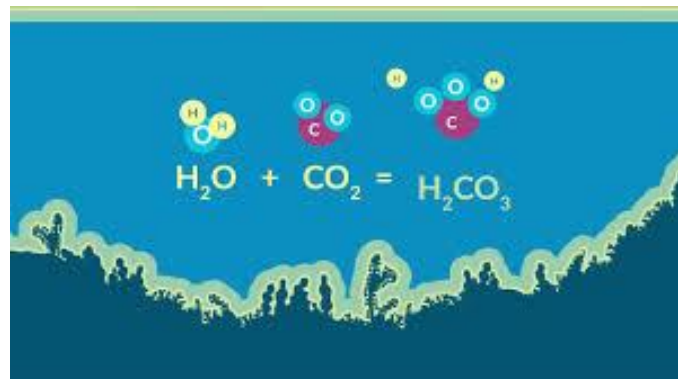

Principals amenaces

Acidificació

L'increment del CO₂ a l'atmosfera augmenta l'acidesa dels oceans, ja que el CO₂ reacciona amb l'aigua del mar formant àcid carbònic. Pot causar la mort de molts organismes calcaris, que són aquells que tenen esquelets, closca i petxines de carbonat càlcic. També afecta altres processos biològics i fisiològics, cosa que fa els ecosistemes marins menys diversos, productius i resistents.

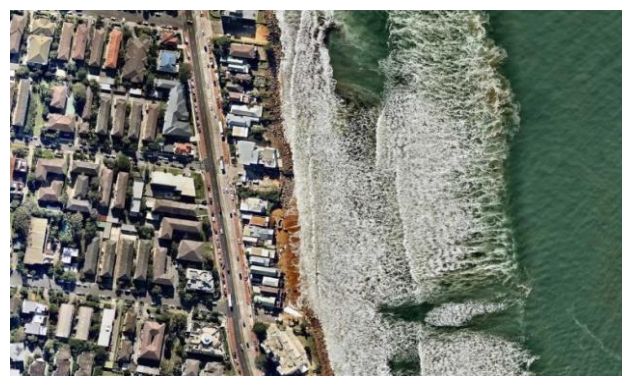

Augment de la temperatura

La temperatura del Mediterrani ha augmentat 1,5 °C, i ha provocat mortalitats massives d'espècies com la posidònia, les gorgònies vermelles, els esculls coral·lins o invertebrats, així com també la proliferació d'espècies invasores i noves malalties, entre d'altres. Gran de línies de costa pateixen **retrocés** degut a la pujada del nivell del mar i a l'erosió per l'augment de tempestes i inundacions.

Degradació del litoral i contaminació

Les àrees costaneres han experimentat una intensa urbanització i un creixement poblacional que han degradat el litoral. També existeix una forta contaminació causada en part per l'escorrentia i el vessament de substàncies químiques industrials, hidrocarburs, metalls pesants, plàstics, microplàstics, aigües residuals, etc.

Sobre pesca

Les noves tècniques extractives i la gran demanda d'aliment han comportat que més del 65% de les poblacions d'espècies de la regió estiguin fora dels límits biològics de seguretat. Aquesta sobrepesca provoca la pèrdua de biodiversitat i desequilibri dels ecosistemes.

Accions de resposta

Protecció d'hàbitats

Regulació d'activitats i restriccions en zones amb presència de posidònia i molta biodiversitat al fons marí: instal·lació de boies per limitar l'accés d'embarcacions o mesures a escala major, com ara la creació de reserves marines i l'elaboració de plans de conservació.

Reducció de la contaminació

Evitar la massificació turística, reduir els abocaments tòxics de depuradores i dessaladores, reduir i controlar els fertilitzants químics així com restringir l'ús dels plàstics, entre d'altres.

Restauració dels sistemes dunars

S'aconsegueix utilitzant tècniques d'enginyeria de reconstrucció topogràfica (aportació de sorra amb maquinària) i tècniques de repoblació amb vegetació autòctona, deixant la consolidació i el manteniment en mans de la pròpia naturalesa.

Pesca sostenible

La pesca artesanal utilitza tècniques tradicionals, amb poc desenvolupament tecnològic, es fa a petita escala i el peix capturat sol ser per al consum familiar o de la comunitat mateixa.

La pesca litoral o de proximitat té lloc en zones molt properes a la costa. És una forma tradicional de pescar beneficiosa per al medi ambient i els ecosistemes marins, ja que respecta la veda de les espècies, afavorint-ne la reproducció i la conservació.

